

стувачі у різних країнах відрізняються. Проте ці відмінності не повинні позначитися на якості роботи внутрішніх аудиторів, а дотримання Стандартів виступає гарантією професійності та якості реалізації функції внутрішнього аудиту.

2. Жорстко рекомендовані вказівки. Жорстко рекомендовані вказівки, визначені ПА, стосуються формалізації процедур ефективного запровадження визначених ПА's поняття внутрішнього аудиту, Кодексу етики та Стандартів. До цих жорстко рекомендованих елементів IPRF відносяться практичні поради та практичні вказівки.

Список використаних джерел: 1. Табенська Ю. В. Державний фінансовий контроль центральних органів виконавчої влади : автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Ю. В. Табенська. – К., 2013. – 20 с. 2. Офіційний сайт Інституту внутрішніх Аудиторів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.iaa.org.ua>. 3. Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту [Електронний ресурс] // Європейський інститут державного управління та аудиту. – Режим доступу : <http://eipaa.com.ua/index.php/navchannya/120-mizhnarodni-standarti-vnutrishnogo-auditu>.

УДК 657

К. О. Медведюк, студентка

А. С. Орловська, студентка

Науковий керівник: **О. С. Циганова**, ст. викладач кафедри «Облік та економічний аналіз»

Національний університет кораблебудування ім. адм. Макарова, м. Миколаїв, Україна

СТАНОВЛЕННЯ АУДИТУ В УКРАЇНІ

Ключові слова: становлення, аудит, розвиток, проблеми, недоліки, переваги.

Сучасний стан економіки України вимагає посиленого аудиторського контролю за суб'єктами господарювання для достовірності бухгалтерської звітності. Процес реформування економіки привів до зміни системи бухгалтерського обліку та системи аудиту. На початку розвитку аудиту в Україні увага приділялась створенню аудиторських фірм, прийняттю нормативних актів з аудиту, підготовці спеціалістів, організації практичного проведення аудиторських перевірок.

Становлення аудиту насамперед пов'язане з переходом до ринкової економіки. Адже суб'єкти господарювання взаємодіють один з одним, що потребує достовірної інформації про їхню діяльність. Перебудова економіки потребує і змін в аудиті. Спираючись на міжнародний досвід, можна зробити висновок, що без правильної організації аудиту неможливе ефективне ведення фінансової діяльності. Основною метою аудиторської перевірки є відповідність фінансової звітності до законодавчо-нормативних актів та ведення бухгалтерського обліку згідно з чинним законодавством.

Більшість учених світу визнають, що офіційною датою виникнення незалежного аудиту в сучасному його значенні є 23 жовтня 1854 р. Саме тоді Спілці бухгалтерів Единбургу був наданий статус королівської, її членам присвоєно звання «привілейованих бухгалтерів». Спілка бухгалтерів Единбургу налічувала 180 членів, Інститут бухгалтерів та експертів Глазго – 144, а Спілка бухгалтерів Абердіно – 224 [1].

Розвиток аудиту в Україні розпочинається в 1991 після набуття незалежності. Цьому сприяли внутрішні та зовнішні чинники. Зовнішніми чинниками були інтенсивне влиття іноземного капіталу на територію України, а під впливом внутрішніх чинників почала формуватись його законодавча база та практичне застосування, зокрема:

1. Прийняття Закону України «Про підприємства в Україні» (1991), де зазначалось, що річний баланс усіх підприємств підлягає обов'язковому аудиту, за винятком тих, що повністю утримуються за рахунок бюджету;

2. Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» (1993), який врегулював створення при Міністерстві фінансів України Головного контрольно-ревізійного управління України, контрольно-ревізійних управлінь в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі, контрольно-ревізійних підрозділів (відділів, груп) у районах, містах і районах міст. Де визначались також функції державної контрольно-ревізійної служби, та інші питання.

3. Інші Закони, зокрема: «Про цінні папери та фондову біржу» (1991), «Про господарські товариства» (1991), «Про приватизацію державного майна» (1992), «Про банкрутство» (1992) та інші [2].

Офіційне визнання обов'язкового аудиту відбулося 1993 р. у зв'язку з прийняттям Закону України «Про аудиторську діяльність», у якому визначені правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні, що спрямовані на створення системи незалежного контролю з метою захисту інтересів власника. Відповідно до цього Закону того ж року була створена Аудиторська палата України (АПУ), яка функціонує як незалежний самостійний орган на засадах самоврядування. Також у 1993 році згідно з Законом України «Про аудиторську діяльність» була створена Спілка аудиторів України (СПА), яка займається питаннями розвитку аудиторської діяльності в Україні. 18 квітня 2003 року Аудиторською палатою України було прийнято в ролі національних Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики.

Розвиток аудиту в Україні має три етапи:

Перший – 1987–1992 рр. – створення перших аудиторських структур.

Другий – 1993–1998 рр. – формування нормативно-правової бази аудиту в Україні.

Третій – 1999 р. – дотепер – діяльність аудиту на новій нормативно-правовій базі [3].

На початкових етапах становлення аудиту існувало багато проблем, які гальмували його розвиток. Так, наприклад, у 1993–1994 рр. мало хто із суб'єктів господарювання надавав йому великого значення. Аудит запроваджувався державними органами під натиском Міжнародного валютного фонду та Світового банку. Згодом ситуація змінилась: у 1999–2001 рр. зміна фінансового обліку, суперечливість законодавства, заплутаність податкового обліку та фінансові санкції підштовхнула керівників звернутися за допомогою до аудиторських фірм для уникнення можливих фінансових втрат.

Нині незалежний професійний аудит також має деякі недоліки:

- відсутність розробленого економічного механізму щодо регулювання аудиту, який включає в себе великі штрафні санкції за неякісні аудиторські перевірки, страхування аудиторської діяльності;

- недостатня кількість методичних розробок з аудиторського контролю;

- брак певного досвіду аудиторської діяльності;

- недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів, а звідси - і неосвоєний ринок аудиторських послуг;

- відсутність типових форм документів з аудиту;

- відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту тощо.

Але разом із тим існують і переваги:

- надходження додаткових коштів до бюджету за рахунок сплати аудиторськими фірмами (аудиторами-підприємцями) податків;

- незалежність, конкурентна боротьба, професіоналізм аудиторів, що сприяє підвищенню якості перевірок;

- можливість вибору аудитора замовником тощо.

Отже, аудит в Україні є невід'ємною частиною створення ринкових відносин. А його становлення та розвиток дають змогу перевірити достовірність бухгалтерських даних, відповідність фінансової звітності чинному законодавству України. На кожному етапі розвитку аудиту існують як недоліки, так і переваги, але аудиторська діяльність не стоїть на місці і з кожним роком стає все більш ефективною та вдосконаленою. Сьогодні аудит посідає вагоме місце у фінансовій діяльності підприємств, що підтверджує його необхідність та значущість.

Список використаних джерел: 1. Рядська В. В. Аудит : навчальний посібник / В. В. Рядська, Я. В. Петраков. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 416 с. 2. Усач Б. Ф. Організація і методика аудиту : підручник / Б. Ф. Усач, З. О. Думло. – К. : Знання, 2006. – С. 184–204. 3. Шквір В. Д. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті : навч. посіб. / В. Д. Шквір, А. Г. Загородній. – К. : Знання, 2007. – 239 с.